

ఎబోలా వ్యాధి - 2026

1. అంతర్జాతీయ మరియు ప్రాంతీయ ప్రకటనలు

- **WHO ప్రకటన:** ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (WHO), **అంతర్జాతీయ ఆరోగ్య నిబంధనలు (IHR), 2005** ప్రకారం, మే 17, 2026న ఈ ఎబోలా వ్యాధిని "అంతర్జాతీయ ఆందోళన కలిగించే ప్రజారోగ్య అత్యవసర పరిస్థితి" (PHEIC) గా ప్రకటించింది.
- **ఆఫ్రికా CDC ప్రకటన:** ఆఫ్రికా వ్యాధుల నియంత్రణ మరియు నివారణ కేంద్రం (Africa CDC), దీనిని "ఖండాల భద్రతకు సంబంధించిన ప్రజారోగ్య అత్యవసర పరిస్థితి" (PHECS) గా అధికారికంగా ప్రకటించింది.

2. వైరస్ రకం మరియు తీవ్రత

- **వైరస్ (స్ట్రెయిన్ (రకం):** ఈ వ్యాధికి కారణం ఎబోలా వైరస్ యొక్క 'బుండిబుగ్యో' (Bundibugyo) స్ట్రెయిన్.
- **లక్షణాలు:** ఇది ఒక తీవ్రమైన 'వైరల్ హెమరేజిక్ ఫీవర్' (రక్తస్రావ జ్వరం). దీని మరణాల రేటు చాలా ఎక్కువ.
- **చికిత్స లభ్యత:** ప్రస్తుతం బుండిబుగ్యో స్ట్రెయిన్‌ను నివారించడానికి లేదా చికిత్స చేయడానికి **ఎటువంటి ఆమోదించబడిన వ్యాక్సిన్లు లేదా నిర్దిష్ట మందులు అందుబాటులో లేవు.** (గమనిక: సాధారణ ఎబోలా జైర్ స్ట్రెయిన్‌కు వ్యాక్సిన్లు ఉన్నప్పటికీ, దీనికి లేవు).

3. ప్రభావిత ప్రాంతాలు (GEOGRAPHICAL FOCUS)

- **ప్రధాన కేంద్రాలు:** డెమోక్రటిక్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కాంగో (DRC) మరియు ఉగాండా.
- **అధిక ప్రమాదం ఉన్న పొరుగు దేశాలు:** దక్షిణ సూడాన్ (South Sudan) తో పాటు DRC, ఉగాండా సరిహద్దు దేశాలు తీవ్ర ముప్పులో ఉన్నాయి.

4. భారత ప్రభుత్వ చర్యలు & సలహాలు

- **ప్రయాణ హెచ్చరిక:** కేంద్ర ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ, భారత పౌరులను **DRC, ఉగాండా మరియు దక్షిణ సూడాన్** దేశాలకు అత్యవసరం కాని ప్రయాణాలను నిలిపివేయాలని (Avoid Non-Essential Travel) సూచించింది.
- **భారత్‌లో పరిస్థితి:** ప్రస్తుతానికి భారతదేశంలో బుండిబుగ్యో స్ట్రెయిన్ ఎబోలా కేసు ఒక్కటి కూడా నమోదు కాలేదు.
- **నిఘా (Surveillance):** విమానాశ్రయాలు, రేవుల (Points of Entry) వద్ద అనుమానాస్పద జ్వరం లక్షణాలు ఉన్న ప్రయాణికులను గుర్తించి, పరీక్షించడానికి నిఘాను బలోపేతం చేయాలని WHO నిర్దేశించింది.

పరీక్షల కోసం క్విక్ రివిజన్ పాయింట్స్:

- **IHR 2005:** అంతర్జాతీయ వ్యాధుల వ్యాధిని అరికట్టడానికి WHO పర్యవేక్షించే చట్టపరమైన నిబంధనలు.
- **PHEIC:** Public Health Emergency of International Concern.
- **PHECS:** Public Health Emergency of Continental Security.
- **Bundibugyo Virus:** ఎబోలాకు కారణమయ్యే ఒక రకమైన ఆర్థానిజం (దీనికి ప్రస్తుతానికి ప్రత్యేక వ్యాక్సిన్ లేదు).

జనజాతీయ సాంస్కృతిక సమాగం - 2026: ముఖ్యాంశాలు

1. నేపథ్యం మరియు ప్రాముఖ్యత (BACKGROUND)

- **సందర్భం:** భగవాన్ బిర్సా ముండా 150వ జయంతి ఉత్సవాల సందర్భంగా న్యూఢిల్లీలో 'జనజాతీయ సాంస్కృతిక సమాగం' (Janjati Sanskritik Samagam) నిర్వహించబడింది.
- **చారిత్రక ప్రాధాన్యత:** బిర్సా ముండా నాయకత్వంలో జరిగిన 'ఉల్గులన్' (Ulgulan) ఉద్యమం బ్రిటిషు వారికి వ్యతిరేకంగా సాగింది. జల్-జంగల్-జమీన్ (నీరు, అడవి, భూమి) మరియు గిరిజన గుర్తింపు సంరక్షణ దీని ప్రధాన లక్ష్యం. ఈ సదస్సును గిరిజన తెగల "మహాకుంభం"గా అభివర్ణించారు.

2. రాజ్యాంగ రక్షణలు & ఉమ్మడి పౌర స్మృతి (UCC)

- **UCC నుండి మినహాయింపు:** ఉమ్మడి పౌర స్మృతి (Uniform Civil Code - UCC) వల్ల గిరిజన సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలకు ఎలాంటి ముప్పు ఉండదని కేంద్ర ప్రభుత్వం స్పష్టం చేసింది.
- **ప్రస్తుత స్థితి:** గుజరాత్, ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రాలలో అమలు చేసిన UCC నమూనాలలో గిరిజన సమాజాలను దీని పరిధి నుండి బయట (మినహాయింపు) ఉంచారు. గిరిజనుల ఆచారాలపై ఇది ఎలాంటి ప్రభావం చూపదు.
- **మతమార్పిడులు:** రాజ్యాంగం ప్రకారం ఎవరినీ లోభపెట్టి లేదా బలవంతంగా మతమార్పిడి చేయడానికి వీలేదు.

3. పెసా (PESA) చట్టం అమలు తీరు

- **PESA చట్టం:** 'పంచాయతీల పొడిగింపు (షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలకు) చట్టం' (Provisions on the Panchayats (Extension to Scheduled Areas) Act, 1996).
- **నూతన చర్యలు:**
 - కేంద్ర ప్రభుత్వం 'పెసా సెల్' (PESA Cell) ను ఏర్పాటు చేసింది. దీని ద్వారా 1 లక్షకు పైగా మాస్టర్ ట్రైనర్లకు శిక్షణ ఇచ్చారు.
 - గిరిజన ప్రజలకు అవగాహన కోసం పెసా నిబంధనలను వారి స్వంత భాషలైన **సంతాలీ, గోండి, భిలీ, మరియు ముండారీ** భాషల్లోకి అనువదించారు.
 - నిరంతర పర్యవేక్షణ (Real-time monitoring) కోసం 'PESA గ్రామ పంచాయతీ అభివృద్ధి ప్రణాళిక' (PESA GPDP) పోర్టల్ ను ప్రారంభించారు.
 - **మధ్యప్రదేశ్** రాష్ట్ర పెసా చట్టం నమూనాను ఒక ఆదర్శవంతమైన నమూనాగా పేర్కొన్నారు.

4. అంతర్గత భద్రత & నక్సలిజం నిర్మూలన

- **నక్సల్స్ నియంత్రణ:** గత ఐదు దశాబ్దాలుగా గిరిజన ప్రాంతాలను పీడిస్తున్న నక్సలిజం సమస్యను ప్రభుత్వం దాదాపుగా అదుపు చేసింది.
- **పబ్లిక్ సర్వీస్ సెంటర్లు:** గతంలో నక్సల్స్ నిర్మూలన కోసం ఏర్పాటు చేసిన 70 భద్రతా దళాల క్యాంపులను, ఇప్పుడు 'షహీద్ వీర్ గుండాతూర్ సేవా డేరా' ప్రజా సేవా కేంద్రాలుగా మార్చారు.

5. ఆర్థిక మరియు సంక్షేమ గణాంకాలు (EXAM DATA)

- **బడ్జెట్ పెరుగుదల:** గిరిజన సంక్షేమ బడ్జెట్ను గతంలో ఉన్న ₹28,000 కోట్ల నుండి **₹1.5 లక్షల కోట్లకు** (ఐదు రెట్లు) పెంచడం జరిగింది.
- **విద్యా రంగం:** గిరిజన విద్యార్థుల కోసం **722 ఏకలవ్య మోడల్ రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లను (EMRS)** ఏర్పాటు చేశారు.

- **ఇతర పథకాలు:** పక్కా గృహాలు, విద్యుత్, తాగునీరు (జల్ జీవన్ మిషన్), ₹5 లక్షల ఉచిత ఆరోగ్య బీమా (ఆయుష్మాన్ భారత్) మరియు ఉచిత రేషన్ సౌకర్యాలను గిరిజన కుటుంబాలకు అందించడం జరుగుతోంది.
- **రాజకీయ ప్రాతినిధ్యం:** భారతదేశపు మొట్టమొదటి గిరిజన మహిళా రాష్ట్రపతిగా శ్రీమతి ద్రౌపది ముర్ము (సంతాల్ తెగ) ఎన్నిక కావడం, ఒడిశా మరియు ఛత్తీస్ గఢ్ వంటి రాష్ట్రాల్లో గిరిజన ముఖ్యమంత్రులు ప్రాతినిధ్యం వహించడం గిరిజన సకారాత్మకతకు నిదర్శనం.

పరీక్షల కోసం క్విక్ రివిజన్ పాయింట్స్:

- **భగవాన్ బిర్సా ముండా / ఉల్లూలన్ ఉద్యమం:** ఆధునిక భారత చరిత్ర (Tribal Movements) లో అత్యంత కీలకమైన టాపిక్.
- **PESA Act, 1996:** రాజ్యాంగంలోని 9వ భాగాన్ని (Part IX) 5వ షెడ్యూల్ ప్రాంతాలకు వర్తింపజేసే చట్టం (Polity core topic).
- **Eklavya Model Schools (EMRS):** గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని దూరప్రాంత గిరిజన విద్యార్థుల విద్యా పథకం.
- **లక్ష్యం 2047:** 'వికసిత్ భారత్' సాధనలో గిరిజన ప్రాంతాల అభివృద్ధిని ఒక ముఖ్యమైన భాగస్వామ్యంగా మార్చడం.

ఎన్ఎమ్డీసీ (NMDC) సమ్మర్ క్యాంప్ 2026 - ముఖ్యాంశాలు

- **నిర్వహణ సంస్థ:** ఎన్ఎమ్డీసీ (NMDC - National Mineral Development Corporation), కేంద్ర ఉక్కు మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ.
- **భాగస్వామ్య సంస్థ:** వోస్కా (WOSCA - Women's Organization for Socio-Cultural Awareness) అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ భాగస్వామ్యంతో ఈ కార్యక్రమం జరుగుతోంది.
- **లక్ష్యిత ప్రాంతం:** ఛత్తీస్ గఢ్ లోని దక్షిణ బస్తర్ పరిధిలోకి వచ్చే **దంతెవాడ (Dantewada)** జిల్లాలోని 17 గ్రామాలు.
- **సమయ కాలం:** 2026 మే 20 నుండి జూన్ 15 వరకు.
- **లక్ష్యం:** గ్రామీణ మరియు గిరిజన (Tribal) ప్రాంతాల పిల్లల్లో సృజనాత్మకత, క్రీడా నైపుణ్యాలు మరియు సామాజిక నైపుణ్యాలను (Lateral & Social Skills) పెంపొందించడం.
- **ప్రయోజనం పొందే పౌరులు:** దాదాపు 1700 మంది గిరిజన ప్రాంతాల పిల్లలు.
- **ప్రధాన కార్యక్రమాలు:** రీడింగ్ (చదవడం), క్రాఫ్ట్ వర్క్ (హస్తకళలు), సంగీత వర్క్ షాప్ లు మరియు స్థానిక/సాంప్రదాయ క్రీడలు (కబడ్డీ, ఖో-ఖో, ఫ్రీస్టైల్).

పరీక్షల కోణంలో ప్రాధాన్యత (Exam Relevance):

- **UPSC/State PSC (GS Paper - సామాజిక న్యాయం/గిరిజన సంక్షేమం):** గిరిజన ప్రాంతాల్లో విద్య, సృజనాత్మకతను పెంపొందించడానికి ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు (PSUs) తమ కార్పొరేట్ సామాజిక బాధ్యత (CSR) కింద చేపట్టే ఇటువంటి చర్యలను 'కేస్ స్టడీస్' లేదా ఉదాహరణలుగా రాయవచ్చు.
- **SSC/Banking (Current Affairs):** ఇటీవల ఏ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ ఛత్తీస్ గఢ్ లోని దంతెవాడలో గిరిజన పిల్లల కోసం సమ్మర్ క్యాంప్ ను ప్రారంభించింది? (సమాధానం: NMDC).

ఖేలో ఇండియా స్టేట్ సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్ (KISCE) అసోం పర్యటన - ముఖ్యాంశాలు

- **సందర్శించిన ప్రముఖులు:** కేంద్ర యువజన వ్యవహారాలు మరియు క్రీడల శాఖ సహాయ మంత్రి (Minister of State) **రక్షా ఖడే (Raksha Khadse)**.

- **సందర్శించిన ప్రాంతం:** అసోంలోని గౌహతి (Guwahati) లో గల **ఖేలో ఇండియా స్టేట్ సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్ (KISCE)** మరియు **హై పర్ఫార్మెన్స్ సెంటర్**.
- **ముఖ్య ఉద్దేశం:** ఈశాన్య భారతదేశంలో (Northeast India) క్రీడా మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధిని సమీక్షించడం మరియు అడ్వెంట్స్ అందుతున్న క్రీడా సైన్స్ (Sports Science) సదుపాయాలను పరిశీలించడం.
- **కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యత:**
 - క్రీడా రంగంలో డేటా-ఆధారిత (Data-driven) శిక్షణ, స్పోర్ట్స్ సైన్స్ ల్యాబ్ రీటరీలు, మరియు బయోమెకానికల్ అసెస్మెంట్ (Biomechanical assessment) వంటి సాంకేతికతను అనుసంధానించడం.
 - ఈశాన్య భారత యువ అడ్వెంట్స్ జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ స్థాయి క్రీడలలో (ఉదాహరణకు: **కామన్వెల్త్ గేమ్స్ 2030**) రాణించేలా మార్గాలను సుగమం చేయడం.

పరీక్షల కోణంలో ప్రాధాన్యత (Exam Relevance):

- **UPSC / State PSC (GS Paper - సామాజిక మౌలిక సదుపాయాలు / మానవ వనరుల అభివృద్ధి):** భారతదేశాన్ని గ్రోబల్ స్పోర్టింగ్ పవర్ హౌస్ గా మార్చడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న "క్రీడలు + సైన్స్ & టెక్నాలజీ" మేళవింపు మరియు ఈశాన్య రాష్ట్రాల (Northeast) క్రీడా నైపుణ్యాల వెలికితీత విధానాలపై విశ్లేషణాత్మక ప్రశ్నలకు దీనిని ఉదాహరణగా ఉపయోగించవచ్చు.
- **SSC / Banking / Railway (Current Affairs):**
 - ప్రశ్న: ఇటీవల కేంద్ర క్రీడల శాఖ సహాయ మంత్రి రక్షా ఖడ్సే ఏ ఈశాన్య రాష్ట్రంలోని 'ఖేలో ఇండియా స్టేట్ సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్ (KISCE)' ను సందర్శించారు?
 - సమాధానం: **అసోం (గౌహతి)**

కామన్వెల్త్ గేమ్స్ డే & 75వ ఫిట్ ఇండియా సండేస్ ఆన్ సైకిల్ - ముఖ్యాంశాలు

- **ప్రధాన కార్యక్రమం:** "ఫిట్ ఇండియా సండేస్ ఆన్ సైకిల్" (Fit India Sundays on Cycle) యొక్క **75వ ఎడిషన్**, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ డే (CWG Day) సందర్భంగా నిర్వహించబడింది.
- **ప్రధాన వేదిక:** సబర్మతి రివర్ ప్రంట్, **అహ్మదాబాద్ (గుజరాత్)**. దేశవ్యాప్తంగా 8,000 పైగా ప్రాంతాలలో ఈ వేడుకలు జరిగాయి.
- **అహ్మదాబాద్ ఎడిషన్ థీమ్:** "ఏ న్యూ ఐకాన్ ఫర్ ఏ ఫిట్టర్ ఇండియా - పెడలింగ్ టు 2030" (A New Icon for a Fitter India - Pedalling to 2030).
- **పాల్గొన్న ప్రముఖులు:** కేంద్ర క్రీడల శాఖ మంత్రి డాక్టర్ మన్నుఖే మాండవీయ, గుజరాత్ ఉప ముఖ్యమంత్రి హర్ద్ సోఫ్టి, మరియు బాలీవుడ్ నటుడు ఆయుష్మాన్ ఖురానా.
- **కీలక ప్రారంభోత్సవం:** 2030 కామన్వెల్త్ గేమ్స్ నేపథ్యంగా రూపొందించిన ఒక ప్రత్యేక 'కామన్వెల్త్ గేమ్స్ ఎగ్జిబిషన్'ను కేంద్ర మంత్రి ప్రారంభించారు.
- **భాగస్వామ్య సంస్థలు:** కేంద్ర యువజన వ్యవహారాలు మరియు క్రీడల మంత్రిత్వ శాఖ (MYAS), సైక్లింగ్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (CFI), యోగాసన భారత్, రాష్ట్ర ఫౌండేషన్ మరియు మై భారత్ (MY Bharat).

పరీక్షల కోణంలో ప్రాధాన్యత కలిగిన ప్రత్యేక అంశాలు (EXAM FOCUS POINTS)

1. **2030 కామన్వెల్త్ గేమ్స్ (Host City):** శతాబ్ది (Centenary) కామన్వెల్త్ గేమ్స్ - 2030 కి భారతదేశంలోని **అహ్మదాబాద్ (గుజరాత్)** ఆతిథ్యం ఇవ్వనుంది.

2. **ఫిట్ ఇండియా సండేస్ ఆన్ సైకిల్ (నేపథ్యం):** ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ పిలుపునిచ్చిన "ఫిట్ నెస్ కా డోస్, ఆధా గంటా రోజ్" విజన్ లో భాగంగా **డిసెంబర్ 2024** లో ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభించబడింది.
3. **ఇతర నగరాల వేడుకలు:** గౌహతిలో కేంద్ర సహాయ మంత్రి రక్షా ఖడ్సే, ధర్మశాలలో మాజీ రెజ్లర్ బబితా ఫోగట్, ముంబైలో మాజీ హాకీ క్రీడాకారిణి సబా అంజమ్ ఈ వేడుకలకు నాయకత్వం వహించారు.

పరీక్షల కోణంలో ప్రాధాన్యత (EXAM RELEVANCE)

- **UPSC / State PSC (GS Paper - సామాజిక మౌలిక సదుపాయాలు / ఆరోగ్యం / పర్యావరణం):** సుస్థిర అభివృద్ధి (Sustainable Development) సాధనలో మరియు ఇంధన వినియోగాన్ని తగ్గించడంలో సైక్లింగ్ ప్రాధాన్యతను, అలాగే 'జన భాగస్వామ్యం' (Sports Jan Bhagidari) ద్వారా దేశంలో క్రీడా సంస్కృతిని పెంపొందించే ప్రభుత్వ విధానాలకు దీనిని ఉదాహరణగా రాయవచ్చు.
- **SSC / Banking / Railway (Current Affairs):**
 - **ప్రశ్న:** 2030 లో జరగబోయే చారిత్రాత్మక కామన్వెల్త్ గేమ్స్ కు భారతదేశంలోని ఏ నగరం ఆతిథ్యం ఇవ్వనుంది?
 - **సమాధానం:** అహ్మదాబాద్, గుజరాత్.
 - **ప్రశ్న:** ఇటీవల మే 2026 లో ఎన్నో ఎడిషన్ 'ఫిట్ ఇండియా సండేస్ ఆన్ సైకిల్' దేశవ్యాప్తంగా నిర్వహించబడింది?
 - **సమాధానం:** 75వ ఎడిషన్.

టెక్స్ ప్రొసెల్ (TEXPROCIL) ఎగుమతి అవార్డులు 2023-24 - ముఖ్యాంశాలు

- **ప్రధాన కార్యక్రమం:** కాటన్ టెక్స్ ప్రొసెల్స్ ఎగుమతి ప్రోత్సాహక మండలి (TEXPROCIL) ఎగుమతి అవార్డుల ప్రధానోత్సవం సభ.
- **వేదిక & తేదీ:** ముంబై, 2026 మే 25.
- **అధ్యక్షత వహించినవారు:** కేంద్ర ఆర్థిక మరియు కార్పొరేట్ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి **శ్రీమతి నిర్మలా సీతారామన్**.
- **కీలక ప్రారంభోత్సవం:** భారతదేశ ఎగుమతి సామర్థ్యాన్ని మరియు అంతర్జాతీయ వాణిజ్య పోటీతత్వాన్ని పెంచడం కోసం "అడ్వాన్స్ డ్ సర్టిఫికేట్ ప్రోగ్రామ్ ఇన్ ఇంటర్నేషనల్ ట్రేడ్" (ACPIT) అనే కోర్సును ఆర్థిక మంత్రి ప్రారంభించారు.
- **5F ఫార్ములా:** వస్త్ర పరిశ్రమ విలువైన గొలుసును (Value Chain) బలోపేతం చేయడానికి "ఫ్రమ్ ఫార్మ్ టు ఫైబర్, ఫ్యాక్టరీ, ఫ్యాషన్ అండ్ ఫారిన్ మార్కెట్స్" (5F) సూత్రాన్ని కేంద్ర మంత్రి నొక్కి చెప్పారు.

వస్త్ర రంగం - కీలక గణాంకాలు (EXAM-ORIENTED DATA POINTS)

- **2030 నాటి లక్ష్యాలు:** వికసిత్ భారత్ విజన్ లో భాగంగా 2030 నాటికి **100 బిలియన్ డాలర్ల ఎగుమతులు** మరియు **250 బిలియన్ డాలర్ల వస్త్ర ఉత్పత్తి** సాధించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు.
- **ప్రపంచ స్థానం:** ప్రపంచంలో భారతదేశం **6వ అతిపెద్ద** వస్త్ర ఎగుమతిదారుగా ఉంది.
- **పట్టు (Silk) ఉత్పత్తి:** పట్టు ఉత్పత్తిలో భారతదేశం ప్రపంచంలోనే **రెండవ అతిపెద్ద** దేశం.
- **ఆర్థిక సహకారం:**
 - ఈ రంగం ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా దాదాపు **6 కోట్ల మందికి** జీవనోపాధిని కల్పిస్తోంది.
 - భారత జీడిపీ (GDP) కి **2.3 శాతం** కాంట్రీబ్యూట్ చేస్తోంది.
 - భారతదేశ మొత్తం ఎగుమతి ఆదాయంలో వస్త్ర రంగం వాటా దాదాపు **12 శాతం**.
 - 2025-26 లో వస్త్రాల ఎగుమతులు సుమారు **33.5 బిలియన్ డాలర్లకు** చేరాయి.

- **కస్తూరి కాటన్ (Kasturi Cotton):** అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో భారతీయ కాటన్ బ్రాండ్ను ప్రోత్సహించడానికి టెక్స్టైల్ ప్రోసెస్ 'కస్తూరి కాటన్' బ్రాండింగ్, ధృవీకరణ (Certification) మరియు ప్రేసబిలిటీ బాధ్యతలను చూస్తోంది.

ప్రభుత్వ కీలక పథకాలు & సంస్కరణలు (GOVERNMENT INITIATIVES)

1. **PM MITRA పథకం:** దేశవ్యాప్తంగా 7 ప్రపంచ స్థాయి టెక్స్టైల్ పార్కులను అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. దీని కింద ఇప్పటికే ₹27,000 కోట్లకు పైగా పెట్టుబడి ఒప్పందాలు (MoUs) జరిగావు.
2. **ATUFS (2016):** అమెండెడ్ టెక్నాలజీ అప్గ్రేడేషన్ ఫండ్ స్కీమ్ - సాంకేతిక ఆధునీకరణ కోసం మూలధన మరియు వడ్డీ రాయితీలను అందిస్తుంది.
3. **సమర్థ్ పథకం (Samarth Scheme):** వస్త్ర రంగంలో నైపుణ్యాభివృద్ధి (Skilling) మరియు ఉపాధి కల్పన కోసం ఉద్దేశించినది. (తాజాగా కేంద్ర బడ్జెట్లో **సమర్థ్ 2.0** ప్రకటించబడింది).
4. **ఇతర తాజా బడ్జెట్ పథకాలు:** టెక్స్టైల్ ఎక్స్పాన్షన్ అండ్ ఎంప్లాయ్మెంట్ స్కీమ్ (TEEM), నేషనల్ ఫైబర్ స్కీమ్, మరియు టెక్స్-ఎకో (Tex-Eco) ఇనిషియేటివ్.

పరీక్షల కోణంలో ప్రాధాన్యత (EXAM RELEVANCE)

- **UPSC / State PSC (GS Paper - భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ / పారిశ్రామిక వృద్ధి / ఉపాధి):** భారతదేశంలో వ్యవసాయం తర్వాత అత్యధిక ఉపాధి కల్పించే వస్త్ర రంగం (Textile Sector) యొక్క ప్రాధాన్యత, 2030 నాటి ఎగుమతుల లక్ష్యాలు, మరియు పీఎం మిత్ర (PM MITRA) వంటి మౌలిక సదుపాయాల కల్పన పథకాలపై వచ్చే మెయిన్స్ ప్రశ్నలకు ఈ డేటా అత్యంత ప్రామాణికమైనదిగా ఉపయోగపడుతుంది.
- **SSC / Banking / Railway (Current Affairs):**
 - **ప్రశ్న:** వికసిత భారత్ లక్ష్యాలలో భాగంగా 2030 నాటికి భారతదేశం ఎంత విలువైన వస్త్ర ఎగుమతులను సాధించాలని నిర్దేశించుకుంది?
 - **సమాధానం:** 100 బిలియన్ డాలర్లు (USD 100 Billion).
 - **ప్రశ్న:** ఇటీవల టెక్స్టైల్ అంతర్జాతీయ వాణిజ్యం కోసం ప్రారంభించిన అధునాతన సర్టిఫికేట్ కోర్సు పేరేమిటి?
 - **సమాధానం:** ACPIT (Advanced Certificate Program in International Trade).